VALTIOVARAINMINISTERIÖ

26.11.2019

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 91/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Valtiovarainministeriö toteaa seuraavaa:

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö pitää tarkoituksenmukaisena 27 §:ssä esitettyä muutosta, jossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatijana vastaa nähtävillä olosta, kuuluttamisesta sekä suunnitelmia vastaan tehtyjen muistutusten vastaanottamisesta. Esitetyn mukaan ne kunnat, joiden alueelle suunnitelmat sijoittuvat, vastaisivat kuulutuksen julkaisemisesta noudattaen mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Kunnat eivät kuitenkaan jatkossa vastaisi nähtävillä pidosta muilta osin, eivätkä vastaanottaisi suunnitelmia vastaan tehtyjä muistutuksia. Tämän muutoksen voidaan katsoa selkeyttävän viranomaisvastuita ja myös sujuvoittavan kuulemisprosessia.

Laki yksityistielain muuttamisesta

Valtion talousarviosta osoitetaan määrärahaa yksityistielain (560/2018) ja -asetuksen (1069/2018) mukaisten valtionavustusten maksamiseen yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen. Avustus on harkinnanvarainen. Yksityisteiden valtionavustusten jakamisesta vastaa valtionavustusviranomaisena se ELY-keskus, jonka toimialueella tie tai suurin osa siitä on. Hakemusten esikäsittely tehdään keskitetysti Pirkanmaan ELY-keskuksessa. Neuvontaan ja opastukseen myönnettävästä avustuksesta vastaavasta viranomaisesta ei ole säädetty erikseen. Liikenne- ja viestintäministeriössä, joka lähtökohtaisesti vastaa yksityistieasioiden budjetti- ja säädösvalmistelusta, on hoidettu myös valtakunnallista yksityistieasioiden koordinointia sekä siihen liittyvää valtakunnallista yhteistyötä sisältäen mm. avustuskokonaisuuden yleistä ohjausta, erilaisiin kehittämishankkeisiin osallistumista sekä kansalaisyhteydenottoihin vastaamista.

Muutoksena esitetään koordinointitehtävää liikenne- ja viestintävirastolle. Lisäksi esitetään määrärahan käyttötarkoituksen laajentamista (nykyisestä tienpidosta sekä neuvonnasta ja opastuksesta) yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön. Liikenne- ja viestintävirasto päättäisi, miten määräraha jaetaan eri käyttökohteiden kesken. Tienpitoon käytettävän osuuden jaosta päättäisi edelleen asianomainen ELY-keskus. Liikenne- ja viestintävirasto päättäisi avustusmäärärahan jakamisesta tiekuntien neuvontaan ja

opastukseen ja yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön. Lisäksi ehdotetaan, että virasto saisi käyttää avustusta omaan toimintaansa.

Valtiovarainministeriö katsoi hallituksen esityksen ollessa lausuntokierroksella, ettei viraston tulisi myöntää itselleen avustusta. Lisäksi koska liikenne- ja viestintävirastolle keskitetään yksityisteihin liittyvien asioiden koordinointi, tulisi viraston osalta toimintamenoluonteiset neuvonta ja opastus sekä kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyö, rahoittaa toimintamenomomentilta. Liikenne- ja viestintäministeriö on tämän perusteella muuttanut pykälää 83.

Lisäksi valtiovarainministeriö toteaa, että mikäli uusista tehtävistä aiheutuisi lisäkustannuksia virastolle, tämä tulee huomioida osoittamalla virastolle resurssit hallinnonalan sisältä kehyksen puitteissa. Virastolla on merkittävät siirtyvät erät toimintamenoissaan.

Valtiovarainministeriö katsoi lisäksi, että määrärahan jakamisesta avustuksena eri käyttökohteiden kesken tulisi päättää valtion talousarviomenettelyssä.

budjettineuvos Kati Jussila